

قلبی که هنوز می‌تپد...

شنیدنی بسیاری گفته خواهد شد. من هم به گوشه‌ای از آن در این مجال کوتاه اشاره کردم. امروز جای آقای دعایی بین ما خالی است و باورکردنی نیست که جلسه‌ای از مدیران رسانه باشد و آقای دعایی نباشد و حتما همه همکاران من این را شهادت می‌دهند که صفای جلسات بدون او بسیار سخت است؛ زیرا دعایی عزیز همه بود و خواهد بود. یادش گرامی.

نقطه‌امید و اتکای اصحاب فرهنگ و هنر

غلامرضا شجاع:؛ ضایعه درگذشت یکی از نادر یاران صدیق امام (ره) و رهبری حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدمحمود دعایی موجب تأثر عمیق ایران و خصوصا کل حوزه فرهنگی و هنری و رسانه‌ای جامعه گردید. این چهره دوست‌داشتنی، متعهد، سرشناس، خاکی، دور از ریا و منیت، پرسابقه‌ترین شخصیت مطبوعاتی کشور و پرتلاش عرصه فرهنگ و رسانه کشور در عمر بابرکت خویش لحظه‌ای از خدمت و مجاهدت در راه مبارزه با استبداد و تجر و خط مستقیم نظام و نه چپی، نه راستی فقط خط امام (ره) و خدمت به آموزه‌های دینی و مردمی و ارتباط با شخصیت‌های فرهنگ و هنر و صنعت چاپ از پای نشست.

حقیر فقدان این دوست دیرین، خادم و متواضع را که به واقع نماد واقعی اخلاق اسلامی و اعتدال و نقطه امید و اتکای اصحاب فرهنگ و هنر بود، به کل اهل فرهنگ و هنر و رسانه و به‌ویژه همکاران‌شان در مؤسسه وزین اطلاعات و ایران چاپ و خانواده معزز تسلیت می‌گویم و از درگاه الهی برای ایشان علو درجات و برای سایر بازماندگان محترم صبر و شکیبایی مسئلت دارم. ایشان به من قول داده بودند در زمان مرگ نماز میت بنده را بخوانند و اجل مهلت نداد تا به قولشان عمل کنند. روحانی مردمی و بی‌ادعا و چه زیبا بود فالیش دعایی که همیشه دعای خیرش بدرقه راهمان بود. دعایی تکرارنشده‌ی است و به جرئت عرض می‌کنم محبوب‌ترین و دوست‌داشتنی‌ترین روحانی چهار دهه قبل در بین کلیت اهالی فرهنگ و هنردوستان کشور بوده است.

«نماننده شکل‌های صنعت چاپ و مصرف‌کنندگان کاغذ استان‌های کشور

دلی چون آینه‌داشت

حمید میرزاده: دعایی نازنین‌مردی پاک‌اندیش و فروتن و مینده‌رو از میان ما رفت. دعایی با آرامش مخصوص خود «قالب خاکی سوسی فکند» و «جان خرد را به سماوات برد» و زندگی ابدی را از امروز شروع کرد. مرد خوش خلق و باوفا و بالاخرای و باصفا و بی‌ریا به ملکوت اعلا پیوست. او دلی چون آینه‌داشت و آینه‌گردان همه خوبی‌ها و واقعا کم‌نظیر بود. فراغش بر دل‌های دوستدارانش سنگین است. افسوس که یار یک‌جهت حق‌گزار ما هم رفت و به‌راستی او مصداق این شعر حافظ شیرین‌سخن بود: به حسن و خلق و وفا کس به یار ما نرسد/تو را در این سخن انکار کار ما نرسد/ اگرچه حسن‌فروشان به جلوه آمده‌اند/ کسی به حسن و ملاحظت به یار ما نرسد/ به حق صحبت دیرین که هیچ محرم راز/ به یار یک جهت حق‌گزار ما نرسد. این مصیبت را به همسر محترم و مکرم و فرزندان عزیز و همه دوستداران و همکاران ایشان در روزنامه وزین اطلاعات و اصحاب رسانه تسلیت می‌گویم و از خانواده رحمان و غفار برای آن روح بلند آسمانی رحمت و مغفرت و برای همه بازماندگان صبر و سلامت آرزومند.

یار صدیق رهبری بود

علی اکبر صالحی: با کمال تأسف و تالم و در عین ناباوری خبر جان‌گذار ارتحال حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج آقای دعایی را دریافت کردم. قریب به یک هفته پیش بود که در معیت ایشان در فرهنگستان هنر نگوذاشت اثر ماندگار جناب آقای حجازی در فیلم موقعیت مهدی را داشتم. مثل همیشه در اکثر مراسم‌های فرهنگی، هنری، ادبی و حماسی حضوری دل‌نشین و

آرام‌بخش داشتند. کوتاه سخن می‌گفت و هر آنچه بیان می‌کرد، بر دل می‌نشست؛ چون از دلی پاک و سلیم و در کمال اخلاص و صداقت جاری می‌شد. در قضاوت‌ها منصف و عادل بود. زبانی لین داشت و در عین تواضع از بیان حقیقت هراس نداشت. در هر محفلی حضور پیدا می‌کرد، مورد تکریم خاص و عام بود. سراسر وجودش مهربانی و مملو از عواطف انسانی بود. عاشق امام بود. یار صدیق رهبری بود. سراسر شور در خدمت به خلق و عبادت خالق بود. در زمره من آتی الله بقلب سلیم بود. در یک کلام در جمع السابِقون السابِقون اولئک المقربون را فانی وداع کرد، عاش سعیدا و مات سعیدا، خداوند روح بلند ایشان را با اولیایش محشور گرداند. از ایزد منان برای ایشان علو درجات، رحمت و غفران واسعه الهی و برای بازماندگان و دوست‌داران و به‌خصوص همکاران ایشان در مجموعه عظیم انتشارات فرهنگی اطلاعات که به حق میراث گران‌قدر ایشان است، اجر و صبر مسئلت دارم.

از نوادر این دوران بود

علی جنتی: با نهایت تأسف و تأثر خبر درگذشت روحانی مجاهد و نستوه و یار دیرین امام خمینی (ره) جناب حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدمحمود دعایی را دریافت کردم. افتخار داشتم که از سال ۲۲ تاکنون شاهد مجاهدت‌ها و تلاش‌های شبانه‌روزی و خستگی‌ناپذیر او برای پیروزی انقلاب و استحکام جمهوری اسلامی در صحنه‌های مختلف بودم. شخصیتی که از نوادر این دوران بود. باصلابت، شجاع، متواضع و فرهیخته که هرگز در توفان‌های سیاسی از مسیر خود منحرف نشد و تا پایان عمر با ساده‌پستی، قناعت و فروتنی و برخورد محبت‌آمیز با اقشار مختلف جامعه به‌ویژه نویسندگان، روزنامه‌نگاران و هنرمندان همکار را شیفته اخلاق حسنه خود کرد. این ضایعه را به خانواده معزز آن مرحوم و همه دوستان و علاقه‌مندان او صمیمانه تسلیت می‌گویم و از خداوند متعال رضوان و رحمت واسعه الهی را برای آن مرحوم مغفور مسئلت دارم.

اوسرمشق نیکی‌ای از نسا‌هل و تسامح دینی بود

مصطفی معین: زنده‌یاد جناب آقای دعایی عزیز را طی چندین دهه‌ای که از دور و نزدیک شناخته و ارادت داشتم‌ام، همواره دوستی مهربان، وفادار، صمیمی، صادق، فروتن و شجاع و منصف یافته‌ام. او سرمشق نیکی‌ای از تساهل و تسامح دینی و رابطه‌اش با دوست و دشمن بر پایه مروت و مدارا بود. کیمیای گم‌شده‌ای که جامعه، جوانان، روحانیان و به‌ویژه اصحاب رسانه و سیاست کشورمان سخت به آن نیازمند هستند. تردیدی ندارم که به فضل و لطف پروردگارمان، او در جوار رحمت الهی با اولیایش همدم و هم‌نشین و سربلند خواهد بود.

مردی از جنس گل یاس

محسن آرمین: سیدمحمود دعایی از جمله کسانی بود که زندگی و وجودشان به دیگران آرامش و قرار می‌دهد و مرک‌شان احساس حسرت و فقدان عمیق. هیچ انسانی کامل نیست؛ اما خوشا به حال آنان که اوصاف نیکی که دارند، در حد کمال دارند. روحانی چنان که از نامش پیداست علی‌القاعده باید مظهر روح و رحمت و ریحان باشد. و دعایی روحانی ما در طول تمامی سال‌های پس از انقلاب با روش و منش خود نقاش صحنه‌های بی‌تناقض

پیام تسلیت رهبر انقلاب به مناسبت درگذشت حجت‌الاسلام دعایی

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی درگذشت مبارز قدیمی و یار دیرین امام بزرگوار حجت‌الاسلام سیدمحمود دعایی را تسلیت گفتند. متن پیام حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به این شرح است: «بسم الله الرحمن الرحیم، درگذشت مبارز قدیمی و یار دیرین امام بزرگوار جناب حجت‌الاسلام آقای سیدمحمود دعایی رحمه الله علیه را به خاندان گرامی به‌ویژه همسر و فرزندان مکرم و نیز مجموعه بزرگ دوستداران و همکاران ایشان تسلیت عرض می‌کنم. ایشان برخوردار از صفات نیک و پسندیده‌ای بودند: صفا و سلامت نفس، فروتنی و ساده‌پستی، پاک‌دستی و قناعت، ارادت عمیق و

راسخ به امام بزرگوار و انقلاب و پایداری و وفا در دوستی و رفاقت. گذشته ایشان در عراق و ایران در دوران مبارزات هم فصل شُعب دیگری است که موجب رحمت و مغفرت الهی است ان‌شاءالله. از خداوند متعال تفضلاتش را برای آن مرحوم مسئلت می‌کنم.»

احمد زیدآبادی: خبر غیرمترقبه وفات سیدمحمود دعایی مرا بسیار متأثر و غمگین کرد. تحت مدیریت آن مرحوم به مدت هشت سال در روزنامه اطلاعات مشغول به کار بودم و پس از آن نیز هیچ‌گاه رابطه‌ام با آن مرحوم قطع نشد. سال ۱۳۷۳ با تلخی از روزنامه اطلاعات جدا شدم و این تلخی برای آن در توفان‌های سیاسی و اجتماعی آن زمان، به روحانیون نوگرات را به‌خصوص از خطه یزد و کرمان علاقه‌مندی غریقابل وصفی نشان می‌داد. این نیاز به گفتن نیست که سیدمحمد خاتمی و مرحوم هاشمی‌رفسنجانی در راس افراد مورد احترام و بلکه شیفتگی او قرار داشتند. مرحوم دعایی به دلیل نقش واسطگی بین آیت‌الله خمینی و گروه‌های مبارز دوران پهلوی، شناخت گسترده و همراه با جزئیاتی از تکتک نیروهای مبارز آن زمان داشت و از این جهت به نوبه خودش دایره‌المعارف محسوب می‌شد. در بین گروه‌های سیاسی داخلی مرحوم دعایی با هیچ‌کدام سر قهر و غیظ نداشت و دل‌سوز همکاران بود. به افراد ایران‌دوست و بافرهنگ مهربی عمیق داشت. برای سالیان دراز، روزنامه تحت مدیریتش تنها رسانه منعکس‌کننده مقالات چهره‌های دانشگاهی مانند استاد باستانی‌پاریزی و استاد ندوشن یا برخی نظرات انتقادی شخصیت‌های شاخص ملی و ملی‌مذهبی یا اخبار مربوط به آنها بود. مرحوم دعایی در واپسین روزهای عمر خود به دلیل بوسیدن دست سیدابراهیم رئیسی مورد حمله و هجوم گسترده‌ای قرار گرفت؛ حال آنکه هرکس با او مختصر شناسایی داشت، می‌دانست که این حرکت نه از سر تملق و چاپلوسی بلکه از روی خوی و سرشتی بی‌اندازه خاکسارانه بوده است.

ادامه از صفحه اول

مسدودسازی توسعه با شعار دادن!

«کانون‌های اتریش» نام دیگر سازمان‌ها یا سیاست‌های کارآمد در یک محیط ناکارآمد است. برای مثال، سازمان آب‌رسانی کامیوج در برخی از مطالعات توسعه به‌عنوان یک «کانون اتریشی» شناخته می‌شود؛ یعنی سازمانی که خدمات یا کالای عمومی را به صورتی، کارآمد و با وجود محیط کلان اقتصادی–سیاسی ناکارآمد پیرامونش، ارائه می‌دهد. آنچه منافع کوتاه‌مدت نواصول‌گرایان را با منافع بلندمدت براندازان همراسا کرده، چشم‌پوشی و نادیده‌انگاری همین مفهوم «کانون اتریشی» است. نادیده‌گرفتن این واقعیت در توسعه، پیامدهای زیر را به دنبال دارد:

۱– ناامیدسازی: اکنون «کانون‌های اتریشی» تکه‌ای از «کلان‌روایت بن‌بست توسعه» است. یک‌کاسه‌کردن همه سازمان‌ها و سیاست‌های دولت روحانی در ناکارآمدی، یعنی مشروعیت‌دادن به «کلان‌روایت بن‌بست توسعه»، برای بخش عمده‌ای از مردم که دل به دولت او بسته بودند. آنها اصولگرایان را جایگزین آرزوهای خود نمی‌کنند، آنها تنها به این باور می‌رسند که همه چیز در بن‌بست است، آنها مهاجرت و وامدیدی را توسعه را برمی‌گزینند نه شما!

۲– الگوگیری: موفقیت یک نهاد کارآمد در یک محیط ناکارآمد، بیش از هر چیزی آشکارکننده یک نسخه قابل تصحیح، تکرار و استفاده است. به این ترتیب هر داستان موفقیت، نتیجه یک آزمون حکمرانی است؛ آزمونی که بر اساس آن می‌توان شناسایی کرد چه عواملی و کدام ویژگی‌ها می‌تواند به کارآمدشدن نهاده‌ها کمک کند. در حقیقت با حمله رسانه‌ای به موفقیت‌هایی که مردم باور دارند، نه‌تنها شما موفقیت نمی‌یابید و ناامیدی را پیماز می‌کنید، بلکه امکان درس‌آموزی از موفقیت‌ها را نیز از خود و یک جامعه دریغ می‌کنید. پژوهش لنوئارد درخصوص «کانون‌های اتریش»، مجموعه‌ای گران‌قدر از دانش توسعه را فراهم کرده است؛ همان دانشی که در ایران به جگ آن رفته‌ایم.

سخن آخر: دهیهای است که نه این یادداشت و نه هیچ هشدار دیگری آنان را از این راه دورست برنمی‌گرداند. باین‌حال، سخن اصلی ما «جامعه‌مدنی» است. عصانیت جامعه مدنی از ناکارآمدی‌ها قابل فهم است. اما تفاوت جامعه مدنی با لشکر فجازی در همین نقطه است. آتهایی که به توسعه‌باور دارند، باید به دانش توسعه و توسعه‌یافتگی نیز باور داشته باشند. فرایگیرکردن یک گزاره نادرست می‌تواند به‌سادگی آینده را از دست ما برباید. جامعه مدنی باید به مسیر توسعه احترام بگذارد؛ اگر واقعاً دوستدار توسعه است، به این ترتیب رسیدن به اتفاق نظر درخصوص «کانون‌های اتریشی» در میان این جامعه و سپس پژوهش و درس‌آموزی از آن بخش‌های کلیدی فرایند توسعه است. جامعه مدنی نباید تحت تأثیر اشتباهات و لشکرهای فجازی قرار بگیرد و ناخواسته در زمین بازی آنها بازی کند. به هر حال، همیشه برای توسعه باید از جایی آغاز کرد که ناکارآمدی و بزرگی کلیدی آن نقطه آغازین است. اگر قرار بود همه نظام حکمرانی کارآمد باشد که اساساً توسعه‌یافته بودیم و نیاز به توسعه‌یافتن نبود!

«شرق» از عملکرد مجلس یازدهمی‌ها در بعد نظارتی گزارش می دهد

سیل تحقیق و تفحص‌های بی نتیجه

یازدهمی‌ها بود اما حالا نشان‌دهنده ضعف عملکرد آنهاست. به عبارتی از زمان روی کار آمدن مجلس یازدهم در خردادماه سال ۹۹ تاکنون، طرح‌های تحقیق و تفحص زیادی کلید خورده است. به این نحو که مجلس یازدهم در شش ماه نخست فعالیت خود ۸۲ طرح تحقیقی و تفحص را به جریان انداخت و شش طرح آن به تصویب مجلس رسید. در یک سال فعالیت خود هم ۱۸۹ درخواست تحقیق و تفحص را ثبت کرد، در حالی است که در چهار سال فعالیت مجلس دهم از مجموع ۲۰۸ تحقیق و تفحص ارائه‌شده به هیئت‌رئسه، تنها ۹ مورد به مرحله قرائت در صحن علنی مجلس رسید و ۱۹۹ تقاضا نتیجه خاصی نداشت. ازاین‌رو، این مسئله بار دیگر لزوم بازنگری در رویه‌های قانونی مرتبط با تحقیق و تفحص‌های مجلس را یادآوری خواهدکرد. اما حالا که بیش از دو سال از فعالیت مجلس یازدهم گذشته و مجلس وارد سومین سال حیات خود شده است، به گفته پاک‌فطرت، نماینده شیراز از ۳۰۰ طرح تحقیق و تفحص ارائه‌شده در مجلس یازدهم، تنها ۱۸ مورد در صحن علنی تصویب شده اما هیچ‌یک از آنها به نتیجه نرسیده است. لازم به توضیح است که برخی گزارش‌های تحقیق و تفحص در مجلس یازدهم به مرحله قرائت در صحن علنی نرسیده‌اند؛ اما نه آن تاایج آنها که به سه مرحله قرائت در صحن علنی رسیده‌اند خبری هست، نه آتهایی که در مرحله تحقیق مقدماتی

معصومه معظمی: طبق قانون اساسی «نظارت و قانون‌گذاری دو بال پرواز مجلس شورای اسلامی است. اما همواره بعد قانون‌گذاری بر وجهه نظارتی مجلس طی ادوار مختلف چربیده است. مجلسی که به گفته بنیان‌گذار انقلاب برادر بوده روزی در رأس امور باشد، اما چندسال است که دیگر «در رأس امور نیست». البته مجلس یازدهمی‌ها ادعا کردند می‌خواهند آن را به رأس امور برگردانند؛ اما نه‌تنها به وعده خود عمل نکردند، بلکه کارکرد نظارتی مجلس را هم با استفاده بیش از حد از ابزار نظارتی تحقیق و تفحص لوט کرده و از کار انداختند. به حدی که به گفته برخی نمایندگان، گاهی وزرا در پرونده‌های تحقیق و تفحص دیگر از آنها حرف‌شنوی ندارند. مجلس شورای اسلامی که عالی‌ترین نهاد قانون‌گذاری و قوه ناظر بر عملکرد دستگاه‌ست، براساس قانون هرگاه که بخواهد می‌تواند در عملکرد مسئولان دستگاه‌های اجرائی یا در مورد اداره امور کشور از ابزارهای ویژه نظارتی خود بهره‌مند شود. اما لازم به ذکر است که مجلس علاوه بر وظیفه قانون‌گذاری، مسئولیت‌های نظارتی نیز بر عهده دارد که تذکر، تحقیق و تفحص، سؤال و استیضاح از جمله ابزارهای نظارتی نمایندگان مجلس است.

مجلس یازدهم رکورددار تحقیق و تفحص
تحقیق و تفحصی که در ابتدا مایه مباحثات مجلس